

kunde være Tvivl med Hensyn til denne Sag. Dette er, mine Herrer, det første Forslag, der kommer til os fra Højskolens Tilfynsmænd. De ville jo erindre, at den Institution, hvorved der blev sat Tilfynsmænd ind ved Højskolen, er vedtaget efter et Forslag fra dette ærede Thing, hvilket Forslag blev stillet i 1868 eller 1869, som begge Rigsdagens Afdelinger saa vel som Ministeren gik ind paa. Der blev ifølge denne Røvs Bestemmelser udnævnt 6 Tilfynsmænd, hvor af 2 ere Medlemmer af dette ærede Thing, 2 Medlemmer af Landstthinget og 2 ere ansete Landbrugere fra det øvrige Land. Disse Mænd have med særdeles megen Flid og Omhu fulgt Højskolens Undervisning i Løbet af 5 Aar, og efter at have sat sig grundig ind i disse Forhold, have de enstemmig vedtaget at stille dette Forslag, ligesom ogsaa Højskolen selv og Indenrigsministeren have sluttet sig dertil. Det forekommer mig, at det ikke vilde være ret smukt inod de Mænd, som have overtaget dette Hverv i den Retning, som det ærede Thing selv har ønsket, om man vilde negte sit Samtykke til det første Forslag, der kommer fra dem, navnlig naar det dog er et saa smukt, godt og billigt Forslag som det foreliggende.

Sindenburg: Samtlige Udvalgets Medlemmer og samtlige de Dalere, som i Dag have omtalt Husflidsspørgsmaalet, have omtalt det danske Husflidssekskab med Velvillie, og der har været Enstemmighed i at billige den Del af Selskabets Virksomhed, som er gaaet ud paa at forhjælpe Folk, der ønske at uddanne sig til Lærere i Husflidsgjerning, til den fornødne Veiledning deri. Dette har ført til, at en Del af Udvalget for saa vidt ønsker at tillægge Selskabet Understøttelse, medens paa den anden Side den Mening er fremkommen, at Selskabets Virksomhed burde indskrænke sig hertil; navnlig kan man ikke billige, at Selskabet har sin Opmærksomhed henvendt paa Afsetningsforholdene med Hensyn til Husflids-gjenstande. Hvad der saaledes er blevet sagt, kunde være rigtigt, dersom det var Meningen med Husflidssekskabets Dannelselse kun at henvende sig til den Del af Befolkningen, som er i Stand til at benytte Husfliden som en Livsfordriv for sig; da vilde Opgaven være løst dermed, at man skaffede saa stor Leilighed som muligt for Folk til at uddanne sig paa denne Maade. Det er imidlertid ikke Meningen med Husflidssekskabet, at det alene skulde henvende sig til den mere velstaende Del af Befolkningen; det er tværtimod Meningen, at man skal henvende sig til den mest uformuende Del af Befolkningen, og naar man alene sættede sin Opmærksomhed paa Produktionen, alene havde for Dø at fremstille saa stor en Mængde Husflids-gjenstande som muligt, vil Enhver kunne sige sig selv, at Følgen maatte blive, at denne Frembringelse vilde standse af sig selv, fordi der frem-

bragtes en Mængde Gjenstande, til hvilke der ikke fandtes Kjøbere. Ærede Medlemmer maa erindre, at de fattige Folk, som maatte skulle skaffe sig et Bierhverv ad denne Vej, ikke vilde være i Stand til at nydes med den Tilfredsstillelse at have fremstillet en eller anden Husflids-gjenstand, naar de ikke kunde faae den solgt. Materialet selv repræsenterer, om det end er saa billigt som muligt, dog altid en Pengeværdi, og det vilde være umuligt for dem at fortsætte den Frembringelse, de havde begyndt, og i Livet at benytte de Kundskaber, de ad denne Vej havde erhvervet sig, naar de, efter at have erhvervet sig dem, ikke kunde finde Nogen, der vilde kjøbe deres Produkter. Den Lante har været den ledende for Husflidssekskabet og har gjort sig gjældende med ganske uoverordentlig stor Styrke, at Selskabet maatte betragte det som en uafviselig Fordring, der var stillet til det, at det havde sin Opmærksomhed henvendt paa Afsetningsforholdet i samme Grad og Omfang som paa Produktionsforholdet. Selskabet kan ikke skjule for sig selv, at, dersom det blev Resultatet, at Frembringerne — for at bruge et populært Udtryk — brændte inde med en Mængde Husflids-gjenstande, som vare skaffede tilveie, vilde der derved være tilføiet Husflids-sagen i Danmark et dødeligt Knæk. Understøttelse spiller Husfliden en saadan Rolle, at den har meget stor Betydning for hele Landets Nationalvelstand, idet den repræsenterer et betydeligt Erhverv for hele Egne; dersom vi kunde bringe det dertil her i Landet, vilde jeg for mit Vedkommende ikke betragte det som nogen Ulykke. Jeg vilde ikke sige med det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), at man derved drev Folk tilbage fra deres naturlige Erhverv og skabte et Proletariat, men jeg vilde være enig med mig selv om, at en Arbeidsmand, naar han kunde tjene saa og saa mange Mark eller Dalere ved Husflidsvirksomhed, og det vilde sig at være Mere, end det var muligt for ham at erhverve ved anden Virksomhed, ikke vilde være skadelidende, men tværtimod vel stillet, naar han kunde benytte sig af den Dygtighed, han havde erhvervet ved Husflidsgjerning for at skaffe sig en større Indtægt. Jeg skal imidlertid strax tilføie, at denne Mulighed er meget fjern, og at der under vore Forhold ikke ret vel i mangfoldige Aar kan være Tale om, at et saadant Forhold skulde naas. Der er slet ikke Tale om, at nogen Del af Befolkningen derved skulde tages bort fra dens naturlige Erhverv, men der er Tale om, at den Fritid, der nu hængaar ubenyttet, og som netop efter den Maade, hvorpaa Landbruget drives, til visse Aars-tider indfinder sig nogenledes rigelig, ikke hændes i Lediggang og — hvad der er værre — benyttes til Svær; der ligger i Husfliden en Beseftigelse, som paa en Gang kan være indbringende og underholdende for den Raagjældende. Det er efter min Opfattelse denne Sags Betydning, at den ikke